Rapport: Klimatlöften 2025

2026-03-30

Innehåll

Inledning....3
Övergripande....4
Upphandling och inköp....8
Transporter....10
Mat....13
Cirkulär ekonomi....15
Byggnader....18
Sotenäs klimatlöften – del i omställningen för fossiloberoende 2030....20

Inledning

Sotenäs kommun har deltagit i satsningen Kommunernas klimatlöften sedan start 2021, vilken är en del i Klimat 2030 och är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen Västra Götaland i samverkan med andra aktörer.

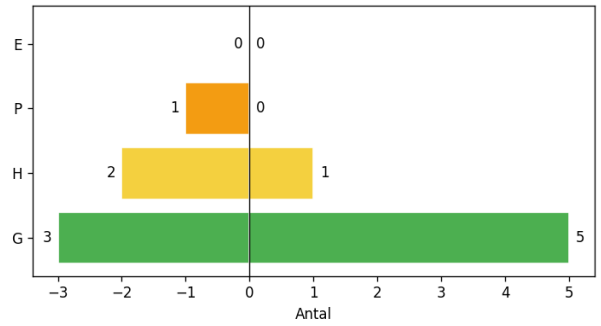
Inför 2023 bjöds kommunerna in till en ny omgång med Kommunernas klimatlöften som denna gång var flerårig och innehåller fler löften. Kommunernas klimatlöften 2024–2026 består av 30 konkreta åtgärder där kommunen har rådighet, som är beprövade och som kan ge stor utsläppsminskning. Kommunernas klimatlöften är en del av Sotenäs kommuns åtagande i Klimat 2030 och är i linje med Sotenäs Hållbarhetsstrategi 2030

Alla förvaltningar och kommunala bolag har varit involverade i arbetet och i denna rapport redogörs för hur Sotenäs kommun arbetat med att genomföra de antagna klimatlöftena under 2025. Resultatet för 2025 rapporteras till Klimat 2030 via Åtgärdswebben. I åtgärdswebben används den så kallade GHPE-modellen för uppföljning av både Klimatlöften och åtgärder i miljömålsarbetet. Enligt GHPE-modellen klassas genomförandegraden av åtgärder generellt sett i en 4-gradig skala enligt nedan. Varje klimatlöfte har dock en mer detaljerad skala. Siffrorna i parenteserna är resultatet från Sotenäs antagna klimatlöften 2025, totalt 25 löften.

- G = Genomförd helt eller i huvudsak genomfört. (14)
- H = Genomförd till hälften eller mer (6)
- P = Påbörjad men ännu inte gjord till hälften (4)
- E = Inte påbörjad (1)

Klimatlöftena grupperas i sex områden; Övergripande, Inköp och upphandling, Transporter, Mat, Cirkulär ekonomi och Byggnader.

Övergripande

Butterflytabell; visar utvecklingen 2024 (vänster) vs 2025 (höger) för de övergripande klimatlöftena.

Under 2025 tyder de övergripande klimatlöftena på ett sammanhållet klimatarbete med tydliga framsteg. Kommunens etablerade arbetssätt genom Sotenässymbiosen är en central framgångsfaktor och har skapat betydande genomslag i samverkan med näringsliv och lantbruk (löfte 5 och 6). Modellen har samtidigt börjat sprida sig till nya områden såsom invånardialog och energi, vilket visar på en växande systematik och förflyttning mot ett mer integrerat omställningsarbete.

Samtidigt identifieras flera viktiga utvecklingsområden. Arbetet med energiplan (löfte 8) är försenat, vilket begränsar möjligheten till strategisk energiplanering med koppling mellan klimat, beredskap och fysisk planering. Projektverksamhet behöver i större utsträckning integreras i ordinarie verksamheter och rutiner, för att kunna genomsyras och bäras av hela organisationen. Det finns även behov av att utveckla mer permanenta och strukturerade arbetssätt för både invånardialog, så att delaktighet i omställningen blir återkommande och konsekvent i relevanta processer.

1. Vi har en årlig uppföljning av klimatarbetet

Definition

Det innebär kommunens politiska ledning har en årlig genomgång av klimatarbetet i kommunen inklusive klimatlöftena samt följer upp utsläppen i förhållande till kommunala, regionala och nationella mål. Exempelvis med utgångspunkt i den regionala analysen som erbjuds från Klimat 2030.

Resultat

G= Årlig uppföljning genomförd inklusive genomgång med politiska ledningen.

Kommunstyrelsen har 2025-11-27 haft en årlig genomgång av klimatläget i Sotenäs med stöd av regional och nationell statistik. De geografiska utsläppen har minskat med nära 50 procent sedan 1990, men utsläpp per invånare ligger fortsatt över både regionalt och nationellt snitt. Uppföljningen ger ett tydligt beslutsunderlag för fortsatt omställningsarbete.

Sotenäs Hållbarhetsråd fick även en rapport Sotenäs gröna nyckeltal på sitt sammanträde 22 september 2025. De gröna nyckeltalen ger en överblick över hur miljöutvecklingen, ser ut i kommunen och är även ett sätt att kunna jämföra oss med övriga ca 90 ekokommuner. De gröna nyckeltalen tas fram med hjälp av miljöbarometern som samlar data, delvis från kommunen själv, vilket gör att de är en blandning av sådant som kommunorganisation har rådighet över och sådant som kommunen bara indirekt kan påverka eller nästan inte alls.

3. Vi involverar invånare i alla åldrar i klimatarbetet

Definition

Det innebär att kommunen bjuder in invånarna, inklusive de yngre, till dialog om klimatåtgärder för att skapa mer delaktighet och skynda på omställningen. Detta kan ske i form av dialogmöten, medborgarjury eller workshops dit allmänheten och organisationer bjuds in.

Resultat

G = Dialog genomförd inklusive dokumentering och återkoppling (varje år). Senast 2026 har en varaktig plattform skapats

Under 2025 har Sotenäs kommun arbetat brett och systematiskt med att involvera invånare i alla åldrar i klimatarbetet, genom både projekt, dialogforum och löpande verksamhet. Genom platsutvecklingsprojektet Samverkan Bottnafjorden och det efterföljande projektet BeReSam har invånare, föreningsliv och lokala aktörer engagerats i samtal om klimat, omställning, beredskap och lokal resiliens.

Kommunen har även varit pilotkommun i ett regionalt projekt med Ekocentrum för att utveckla arbetssätt för klimatlöfte 3, med särskilt fokus på återbruk och invånarengagemang, vilket lett till fördjupad dialog med föreningslivet och nya projektansökningar.

Hållbarhetsfestivalen och flera öppna föreläsningar har skapat mötesplatser för kunskap, samtal och inspiration kring klimat och hållbar utveckling. Inom skola, förskola och måltidsverksamhet involveras barn och unga aktivt genom pedagogiskt arbete med matsvinn, källsortering, återbruk och hållbara val i vardagen. Sammantaget har kommunen under året nått många målgrupper och lagt en stabil grund för ett långsiktigt och inkluderande klimatarbete där invånarnas delaktighet är central.

5. Vi minskar utsläppen tillsammans med näringslivet

Definition

Det innebär att kommunen årligen gör insatser tillsammans med näringslivet. Exempelvis genom att initiera samtal mellan företag kring industriell symbios, driver gemensamma projekt eller på andra sätt samverkar med näringslivet för minskade utsläpp.

Resultat

G= Årlig insats genomförd och exempel på konkret samverkan med näringslivet finns (beskrivs i fritext-svar).

Under 2025 har Sotenäs kommun fortsatt att arbeta nära näringslivet för att minska utsläppen genom samverkan, innovation och gemensamma projekt. Kommunen deltar i och driver flera utvecklingsprojekt tillsammans med företag, akademi och civilsamhälle med fokus på cirkulär ekonomi, industriell symbios och minskad klimatpåverkan inom framför allt sjömatsnäringen.

Inom ramen för Sotenässymbiosen och projektet Skandinaviska Cirkulära Industriparker förs en kontinuerlig dialog med industriföretag kring energieffektivisering, resursutnyttjande och hantering av restflöden. Genom projekt som SeaMe, Light Fishing och Blue Circular Nets utvecklas nya tekniska lösningar som på sikt kan minska utsläpp, förebygga förlorade fiskeredskap och minska spridningen av plast i havet. Kommunen arrangerar även återkommande nätverksträffar och mötesplatser för att stärka samarbete och skapa nya partnerskap mellan företag och andra aktörer. Sammantaget bidrar arbetet till att påskynda näringslivets klimatomställning och stärka Sotenäs roll som en drivande aktör inom hållbar och cirkulär utveckling.

6. Vi inkluderar lantbruket som samarbetspart i kommunens klimatomställning

Definition

Det innebär att kommunen arbetar aktivt med att främja en dialog mellan kommunen, gröna näringar och övrigt näringsliv minst två gånger per år, samt under perioden samverkar i minst ett konkret projekt med syfte att minska utsläppen.

Resultat

G= Två tillfällen per år för dialog med gröna/blåa näringar har genomförts. Senast 2026 har minst ett projekt startats i samverkan (beskrivs i fritext-svar).

Under 2025 har Sotenäs kommun fortsatt att inkludera lantbruket som en aktiv part i klimatomställningen genom dialog, nätverk och projektbaserat samarbete. Kommunen har haft löpande kontakt med lantbrukare och gröna näringar, bland annat genom Sotenässymbiosen och deltagande i regionala mötesplatser som Gröna klustret.

I samverkan med Klevs Gård och akademi har kommunen arbetat vidare med frågor kopplade till biogas, grönt bioraff och proteinproduktion, med potential att bidra till både minskade utsläpp och lokal cirkulär ekonomi. Dialog har även förts med andra lantbrukare i kommunen för att identifiera nya samarbetsmöjligheter och stärka det lokala innovationsklimatet. Sammantaget har arbetet bidragit till att synliggöra lantbrukets roll i klimatomställningen och lagt grund för fortsatt samverkan och konkreta åtgärder framåt.

7. Vi fokuserar på företagens klimatomställning i miljötillsyn

Definition

Det innebär att kommunerna fokuserar på energi och klimat i miljötillsynen genom minst två satsningar under perioden. Med detta menas att kommunen väljer ut lämpliga tillsynsobjekt för att genomföra miljötillsyn med fokus på energi och klimat. Löftet kan handla om att i tillsynen efterfråga energikartläggning och/eller en handlingsplan samt genomförande av energieffektiviseringsåtgärder och energikonverteringar, till exempelfasa ut oljepannor. Det kan även innebära att informera om olika investeringsstöd eller att samverka med kommunens energi-och klimatrådgivare.

Resultat

G = Senast 2026 har kommunen genomfört minst två satsningar.

Energieffektivisering och klimatomställning har varit fokusområden i Miljöenheten i mellersta Bohusläns miljötillsyn under året. Företag har uppmärksammats på energianvändning och avfallshantering som en del av tillsynsarbetet. Arbetet bidrar till att stärka företagens långsiktiga klimatarbete.

8. Vi arbetar aktivt med vår energiplan

Definition

Det innebär att kommunen har en uppdaterad energiplan som är kopplad till översiktsplaneringen och som omfattar lokal produktion, tillförsel, distribution och användning av energi. Exempelvis genom att använda "Vägledning för energiplanering" framtagen av Länsstyrelsen Västra Götaland. Samt tillsammans med

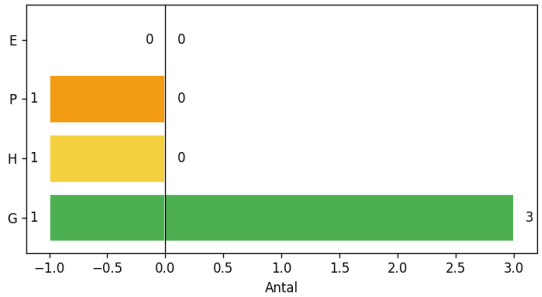
andra relevanta aktörer årligen genomför åtgärder som minskar klimatpåverkan i energiförsörjningen. Översiktsplanen kan kompletteras med tematiska tillägg som Vindbruksplan och Solstrategi.

Resultat

H= Uppdaterad energiplan finns ELLER minst en åtgärd per år har genomfört.

En projektgrupp har under året arbetat aktivt med att ta fram en energiplan med målsättningen att ha den klar och beslutad under 2026. På grund av ökat behov av säkerhetsanalyser och beredskap har arbetet förlängts. Projekt för att utveckla arbetet med energiplanering har även sökts under året för att få extra genomslag i arbetet och kunna möta framtida behov i energisystemet.

Upphandling och inköp

Butterflytabell; visar utvecklingen 2024 (vänster) vs 2025 (höger) för klimatlöftena inom Upphandling och inköp.

Under 2025 har tydliga steg tagits mot mer strukturerat miljö- och klimatarbete inom området för upphandling och inköp. Den starka samverkan inom VästUpp och den förbättrade interna dialogen mellan inköp, upphandlare, hållbarhetsstrateg och verksamheter skapar goda förutsättningar för att minska klimatpåverkan från kommunens inköp. För realisera hela potentialen i klimatlöfte 11 behöver chefers ägarskap och ansvar i inköpsprocesserna samt att beställarrollen stärkas ytterligare. Det bedöms som en nyckelfaktor för att säkerställa att klimathänsyn blir verksamhetsövergripande och en självklar del av kommunens inköp, med tydlig effekt på utsläppen.

9. Vi arbetar strategiskt med att minska klimatpåverkan genom upphandling

Definition

Det innebär att kommunen identifierar vilka upphandlingar under perioden som har störst klimatpåverkan och arbetar strategiskt och systematiskt för att minska klimatpåverkan årligen. Arbetet och utfallet följs upp och dokumenteras.

Resultat

G= De upphandlingarna med störst klimatpåverkan har identifierats OCH insatser för att minska klimatpåverkan har genomförts.

Strategisk samverkan sker inom upphandlingsnätverket VästUpp för att minska klimatpåverkan genom upphandling där prioriterade upphandlingar fördelas mellan nätverkets hållbarhets-, miljö- och klimatstrateger. Liknande prioritering och kravställning sker internt i kommunen genom samverkan mellan upphandlare och hållbarhetsrateg.

10. Vi säkerställer kompetens och resurser för att upphandla med klimathänsyn

Definition

Det innebär att kommunens har kompetens och resurser att ställa och följa upp klimatkrav i kommunens upphandlingar. Vid val av leverantör ska både klimatpåverkan och ekonomi vägas in i beslutet. Insatser för att säkra kompetensen görs årligen exempelvis genom utbildning, samverkan internt eller med andra kommuner.

Resultat

G= Kommunen har ställt och följt upp klimatkrav. Klimatpåverkan och ekonomi har vägts in i beslut. Minst en årlig insats för att säkra kompetens har genomförts.

Upphandlare, hållbarhetsstrateg och verksamheter samverkar såväl internt som externt för att säkerställa kompetens för att upphandla med klimathänsyn. Kommunen har flera forum för att utveckla kompetensen kring klimatkrav, samverkan sker internt genom referensgrupper och specifika upphandlingar, inom upphandlingsnätverket VästUpp, regionen och direkt med andra kommuner i specifika fall.

Under hösten hölls en intern inköpsutbildning för beställare och chefer om inköp, beställning, upphandling och miljö. Arbetssätt och utbildning är årligen återkommande och etablerat i organisationen.

Även riktade utbildningsinsatser sker inom till exempel fordonsområdet genom GreenFleets.

11. Vi gör klimatsmarta inköp

Definition

Det innebär att kommunen tar ett helhetsgrepp kring inköpen och under perioden fastställer en inköpsorganisation som arbetar för att minska klimatpåverkan. Exempelvis genom att inköpare och beställare får ökad kunskap och utbildning, inköpssystem som underlättar klimatsmarta val eller löpande dialog med upphandlare och miljö/klimatkompetens i eller utanför organisationen.

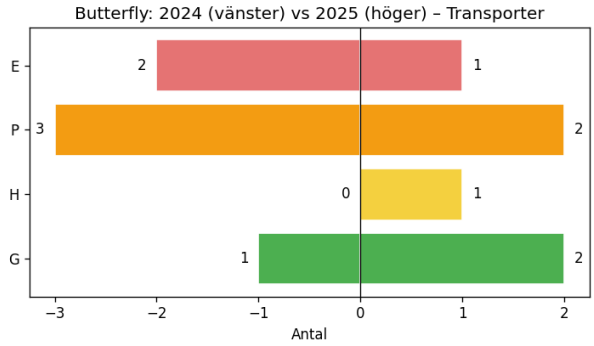
Resultat

G= Kommunen har en inköpsorganisation som arbetar för att minska klimatpåverka

Inköpsorganisationen i Sotenäs kommun består av alla beställare tillsammans med upphandlare och systemansvarig för inköp, kopplad till inköpsorganisationen finns även hållbarhetsstrategen som en stödfunktion.

Under hösten hölls en intern inköpsutbildning för beställare och chefer om inköp, beställning, upphandling och miljö. Utbildningen syftar till att ge kommunens beställare och chefer ökad kunskap och utbildning för att kunna göra miljö- och klimatsmarta inköp. Utbildningen kommer vidareutvecklas och är årligen återkommande för alla beställare och chefer. Separata utbildningar sker även löpande för nya beställare och chefer. Även riktade utbildningsinsatser sker inom till exempel fordonsområdet genom GreenFleets.

Transporter

Butterflytabell; visar utvecklingen 2024 (vänster) vs 2025 (höger) för klimatlöftena inom Transporter.

Klimatlöftena inom transportområdet präglas av processer som är strategiska, komplexa och långsiktiga till sin natur. Sotenäs kommun visar under 2025 tydliga framsteg inom flera av löftena – särskilt där konkreta, avgränsade åtgärder kunnat genomföras. Samtidigt som det står klart att flera delar kräver både längre tidshorisonter och en starkare intern ägarskapsfördelning kombinerad med helhetsperspektiv över förvaltningarna, för att nå full effekt.

12. Vi säkrar att planering och byggande bidrar till ett transporteffektivt samhälle

Definition

Det innebär att kommunens översiktsplan samt alla program-och detaljplaner under perioden ska bidra till att andelen hållbara resor i kommunen ökar mätt som andel gång, cykel och kollektivtrafik av totalt antal utförda resor. Detta görs genom att beräkna planernas klimatpåverkan och jämföra alternativ, exempelvis med Hållbarhetsverktyget eller liknande.

Resultat

E= Ej påbörjad.

Under 2025 har kommunen fortsatt att arbeta med transporteffektivitet som en återkommande del av den fysiska planeringen. Även om inga formella klimatberäkningar görs eftersträvas alltid att ny bebyggelse placeras nära kollektivtrafik, samhällen och gång- och cykelstråk. Mobilitetsutredningen används löpande som vägledning, och kommunen arbetar vidare med att utveckla cykelvägar och andra hållbara transportlösningar. Samlat bidrar arbetet till bättre förutsättningar för hållbara resor.

13. Vi utvecklar gaturum för ökad tillgång och attraktivitet

Definition

Det innebär att kommunen under perioden genomför åtgärder för ökad attraktivitet med minskad biltrafik, särskilt i centrala områden. Antingen genom att sänka hastigheten för fordonstrafiken till 30 och 40 km/h i minst en tätort eller att kommunen anpassar minst ett gaturum till gång-och cykelfart där stadslivet har potential att utvecklas.

Resultat

G= Senast 2026 har kommunen antingen sänkt hastigheten i en tätort eller anpassat ett gaturum till gång- och cykelfart.

Kommunen har genomfört åtgärder för att minska biltrafik och öka attraktivitet i centrala delar, bland annat genom att trafikerad gata omvandlats till gågata i Kungshamns centrum under sommarmånaden och på andra centrala gator har hastigheten sänkts. Insatserna förbättrar trafiksäkerhet och attraktivitet. Arbetet kan utvecklas vidare i fler miljöer.

14. Vi arbetar med klimatstyrande parkering

Definition

Det innebär att kommunen årligen genomför åtgärder kring parkering. Exempelvis möjliggör samnyttjande av parkeringsanläggningar, prioriterar besöks-och handelsparkering i centrala områden framför annan parkering, ser till att gatuparkering inte är subventionerad jämfört med parkeringshus, möjliggör flexibla parkeringstal med stimulans av bilpooler eller att frikoppla parkeringskostnaden från hyran av lägenheter.

Resultat

P= Kommunen har påbörjat arbetet med att genomföra minst en åtgärd kring klimatstyrande parkering.

Kommunen arbetar med parkeringsåtgärder, vilket kan utvecklas för samnyttjande av parkeringsytor. Sotenäsbostäder har fortsatt införa parkeringskostnad, vilket därmed frikopplar parkeringskostnaden från boendet. Riktlinjer för laddinfrastruktur är etablerade.

16. Våra nya personbilar körs på förnybar el, biogas eller vätgas

Definition

Det innebär att alla nya avtal vid köp och hyra av personbilar till kommunal verksamhet ska vara bilar som körs på förnybar el, biogas eller vätgas. Endast undantagsvis väljs andra personbilar som då ska uppfylla Upphandlingsmyndighetens baskrav, efter intern dispens.

Resultat

P= Arbetet med att nya personbilar ska köras på el, biogas eller vätgas är påbörjat.

Alla nya personbilar som upphandlas är elbilar, vilket speglar den lokala tillgången till fossilfria drivmedel. Andelen elbilar i fordonsflottan ökar successivt, under året har 4 fossilberoende personbilar bytts ut mot elfordon samtidigt som totala antalet personbilar minskat från 56 till 54 stycken. Fortsatt utbyggnad av laddinfrastruktur är en viktig förutsättning framåt.

Inledningsvis 2025 var kommunens elavtal fossilfritt men övergick i oktober till förnybar el.

17. Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal

Definition

Det innebär att kommunen ställer miljö- och klimatkrav i alla avtal där transporter upphandlas, exempelvis postleveranser och avfallstransporter. Kommunen ställer också miljökrav i mer än 50 procent av upphandlingar av varor och tjänster som kräver omfattande transportarbete, exempelvis matleveranser, städ- och kontorsmaterial och parkeringsövervakning.

Resultat

G= Kommunen ställer miljö- och klimatkrav i alla avtal där transporter upphandlas samt i mer än 50 procent av upphandlingar av varor och tjänster som kräver omfattande transportarbete.

Strategisk samverkan sker inom upphandlingsnätverket VästUpp för att minska klimatpåverkan genom upphandling där prioriterade upphandlingar fördelas mellan nätverkets miljö-/klimat-/hållbarhetsstrateger men och anpassas även efter marknadens mognad. Kommunen har också ställt klimatkrav i egna upphandlingar såsom exempelvis hantverkartjänster.

19. Vi deltar i Cykelfrämjandets kommunvelometer och når angiven poängnivå

Definition

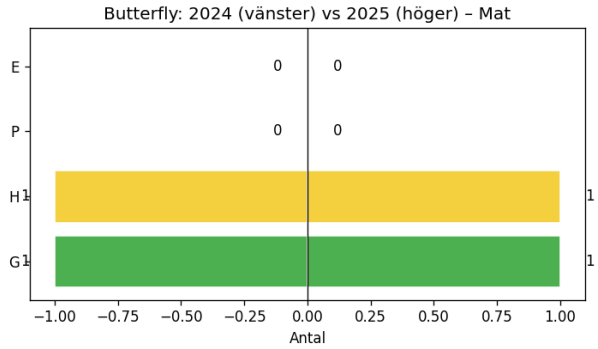
Det innebär att kommunen deltar i kommunvelometern varje år, jobbar metodiskt med förbättringar och når upp till angiven poängnivå ett av åren. Liten kommun (<50 000 invånare) 50 poäng, mellanstor kommun (50 000–100 000 invånare) 60 poäng, stor kommun (>100 000 invånare) 70 poäng.

Resultat

H= Kommunen deltar i kommunvelometern men har inte nått angiven poängnivå.

Sotenäs har anslutit sig till Cykelfrämjandets kommunvelometer under 2025 men inte nått upp till angiven poängnivå. Arbetet med cykelinfrastruktur har fortsatt, bland annat genom nya cykelvägar. Sotenäs hamnar på plats 32 av 49 deltagande kommuner med 44 poäng av 90 möjliga. Kommunen ligger 2 poäng under snittet för små kommuner, som är 46 poäng.

Mat

Butterflytabell; visar utvecklingen 2024 (vänster) vs 2025 (höger) för klimatlöftena inom Mat.

Klimatlöftena inom matområdet visar att Sotenäs kommun under 2025 har haft ett starkt, strukturerat och resultatinriktat arbete, särskilt tack vare Måltidsenhetens ledarskap. Kommunen har nått eller närmat sig målen inom klimatpåverkan och matsvinn, utvecklingen går tydligt i rätt riktning. Samtidigt framträder ett viktigt utvecklingsbehov: för att ta nästa steg och nå de mer ambitiösa målnivåerna krävs större delaktighet från de pedagogiska verksamheterna och omsorgen, eftersom måltidsarbetet till stor del är beroende av samspelet mellan kök och mottagande verksamheter. Alla verksamheter måste ta ansvar i sina delar.

21. Vi minskar matsvinnet i offentliga måltider och når mål

Definition

Det innebär att kommunen mäter matsvinnet med ett uppsatt mål på max 35 g/portion i genomsnitt för skola och förskola, och ett mål på max 100 g/portion för äldre-omsorgen. I siffrorna ingår samtliga mätfraktioner: kökssvinn, serveringssvinn och tallrikssvinn. I äldreomsorgen mäts lunch eller middag.

Resultat

H= Kommunen mäter matsvinnet och når uppsatta mål antingen i skola och förskola eller i äldreomsorgen.

Under 2025 har kommunen fortsatt sitt systematiska arbete för att minska matsvinnet inom förskola, skola och äldreomsorg, och flera enheter visar fortsatt förbättringar jämfört med tidigare år . Det totala matsvinnet för måltidsenheten ligger nu på 45 g/portion, vilket innebär en minskning över tid och att utvecklingen går åt rätt håll, även om förskolan och skolan ännu inte når målnivån på 35 g/portion utan ligger på 39 g/portion.

Inom äldreomsorgen har matsvinnet minskat till 76 g/portion, vilket innebär att målet om max 100 g/portion uppnås med god marginal. Arbetet drivs genom tät dialog med pedagoger och omsorgspersonal, rutiner för rätt beställning och avbeställning, samt löpande återkoppling av svinnnivåer till verksamheterna.

Måltidsenhetens långsiktiga och engagerade arbete, i kombination med ökad delaktighet från elever, barn och omsorgstagare, fortsätter att ge resultat och skapa en stabil grund för ytterligare minskning av matsvinnet framåt.

22 Vi minskar klimatavtrycket från offentliga måltider och når mål

Definition

Det innebär att kommunen i sitt arbete med menyplanering och råvaruval beräknar måltidens klimatpåverkan och når målet att klimatpåverkan ska vara maximalt 0,8 kg CO_2e/måltid i snitt under minst

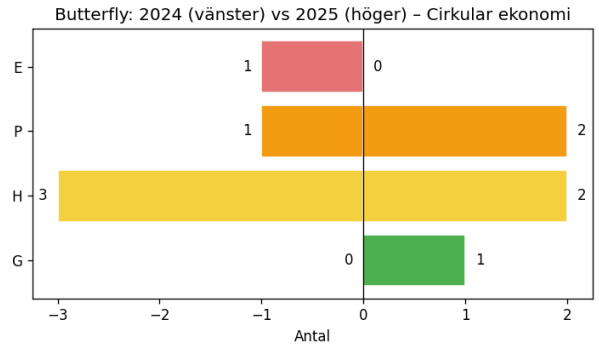
en månad. Alternativt når målet att nyckeltalet för samtliga inköpta livsmedel ska minska till 1,6 kg CO_2e/kg inköpta livsmedel.

Resultat

G= Kommunen beräknar måltidernas klimatpåverkan och når målet att klimatpåverkan ska vara maximalt 0,8 kg CO_2e/måltid i snitt under minst en månad. Alternativt når målet att nyckeltalet för samtliga inköpta livsmedel ska minska till 1,6 kg CO_2e/kg inköpta livsmedel.

Under 2025 har måltidsenheten fortsatt sitt målmedvetna arbete med att minska klimatpåverkan från offentliga måltider genom noggrann menyplanering, råvaruval och uppföljning av klimatdata från leverantörer. Nyckeltalet för klimatpåverkan från inköpta livsmedel ligger på 1,5 kg CO_2e/kg, vilket innebär att kommunen når målet om max 1,6 kg CO_2e/kg trots viss osäkerhet kopplat till lokala producenter som ännu inte kan klimatrapportera sina leveranser. Under året har arbetet intensifierats genom att fler rätter lagas med ”50/50-principen”, där vegetabilier utgör hälften av måltiden, samt genom att säsongsanpassade och huvudsakligen svenska grönsaker prioriteras. Arbetet bidrar till både klimatnytta och ökad medvetenhet.

Cirkulär ekonomi

Butterflytabell; visar utvecklingen 2024 (vänster) vs 2025 (höger) för klimatlöftena inom Cirkulär ekonomi.

Kommunen har etablerat åtgärder och rutiner inom området cirkulär ekonomi – arbetskläder, möbler, återanvändning och olika former av delningstjänster – vilket visar på en växande cirkulär praktik i organisationen. Samtidigt är det tydligt att dessa löften ställer krav på beteendeförändring, tvärsektoriellt samarbete och tydligt ägarskap, och att kommunen ännu inte fullt ut säkrat dessa förutsättningar, särskilt inom löfte 23-25 och 27.

När det är oklart vem som har huvudansvaret för att driva utvecklingen långsiktigt riskerar arbetet att bli personberoende, uppföljningen blir sporadisk och utvecklingen stannar av när enheter är pressade. Detta är särskilt tydligt för arbetskläder, möbler och delningstjänster.

Cirkulär ekonomi är beroende av att många små val görs rätt varje dag. Därför krävs att fler medarbetare och chefer förstår varför cirkulära arbetssätt är viktiga, rutiner för återanvändning följs konsekvent, verksamheter prioriterar tid och resurser för att delta i cirkulära flöden. Här finns fortfarande ett gap mellan mål och faktisk vardagspraktik. Vissa enheter arbetar mer integrerat med frågorna, medan andra ännu inte riktigt klivit in i cirkulära rutiner, vilket gör att potentialen inte utnyttjas fullt ut på kommunnivå.

För flera löften saknas idag tydliga mått för att följa utvecklingen över tid, något som skulle skapa större tydlighet och stärka styrningen internt. Ett vidare stöd i form av metodik och verktyg för uppföljning av cirkulära flöden från Klimat 2030 skulle därför kunna vara ett värdefullt komplement i kommunens fortsatta utvecklingsarbete.

Sammanfattningsvis har kommunen börjat etablera cirkulära arbetssätt – men för att ta nästa steg krävs att fler delar av organisationen tar ansvar och att styrningen av de cirkulära flödena blir mer tydlig, konsekvent och gemensamt ägd.

23. Vi ökar livslängden på elektronik och möjliggör cirkulära flöden

Definition

Det innebär att kommunen förlänger livslängden på mobiltelefoner, surfplattor och bärbara datorer genom minst en ny åtgärd per år för att förlänga livet och skapa möjligheter till cirkulära flöden. Detta görs genom att exempelvis inte ställa krav på fabriksnya produkter i upphandling, att ha avtal om reparationer/uppdateringar och att samla in samt återbruka produkter.

Resultat

P= Kommunen har påbörjat arbetet med att göra åtgärder.

Besluts har tagits för internleasing av datorer, vilket gör att vi kan få ökad livslängd och är inte styrda av leasingavtal med leverantören.

24. Vi möjliggör cirkulära arbetskläder

Definition

Det innebär att kommunen undersöker hur vi kan arbeta med cirkulära flöden i minst 50% av kommunens verksamheter som använder arbetskläder. Samt genomför minst en ny åtgärd per år för att förlänga livet och skapa möjligheter till cirkulära flöden. Exempel på åtgärder kan vara att: köpa arbetskläder av god kvalitet som lätt kan lagas/justeras, minska antal modeller/färger, ta bort eller använda flexibla loggor, nyttja reparationstjänster, skapa möjligheter för återbruk intern eller externt.

Resultat

G= Kommunen har undersökt cirkulära flöden av arbetskläder OCH gjort en dokumenterad åtgärd.

Verksamheterna arbetar med reparation, återanvändning och återlämning av arbetskläder. Arbetskläder återanvänds särskilt vid avslutade anställningar och för vikarier, vilket minskar behovet av nyinköp. Flera enheter använder återtagssystem och gör inventeringar för att säkerställa att befintliga kläder kan cirkulera vidare istället för att ersättas med nya. Rutiner för cirkulära arbetskläder är etablerade i stora delar av organisationen. Arbetet minskar både resursanvändning och klimatpåverkan.

25. Vi använder cirkulära möbler

Definition

Det innebär att kommunen inreder minst två kontor/arbetsplatser med cirkulära möbler och annan cirkulär inredning. Samt under perioden har ett system med cirkulära möbler för kommunens arbetsplatser. Med cirkulära möbler menas att de repareras och används på nytt, köps begagnade eller återbrukas internt.

Resultat

H= Kommunen har inrett ett eller två kontor/arbetsplatser ELLER infört ett system för cirkulära möbler.

Kommunen har ett system för återbruk av möbler via arbetsmarknadsenheten. Verksamheterna använder i första hand återbrukade möbler och nyinköp sker som regel endast vid behov. Arbetet är etablerat men kan utvecklas ytterligare genom digitala lösningar.

26. Vi erbjuder fastighetsnära insamling för återanvändning

Definition

Det innebär att kommunen genom minst tre insatser varje år möjliggör fastighetsnära inlämning av produkter för återanvändning. Exempelvis genom mobil ÅVC, plats för återanvändning på befintlig ÅVC, teckna avtal med återanvändningsorganisationer eller liknande. Under perioden säkerställs att kommunens invånare har tillgång till inlämning för återanvändning av produkter.

Resultat

H= Kommunen har under året gjort två insatser kring insamling för återanvändning.

Kommunens avfallsbolag Rambo AB arbetar med att ökad återanvändning. De har plats för återanvändning på Hogenäs Återvinningscentral (ÅVC) och Bohus Malmöns ÅVC, tecknat avtal med återanvändningsorganisation för insamling av textilier på ÅVC, samt kontinuerliga informationsinsatser för ökat återbruk via framförallt sin app.

I anknytning till arbetsmarknadsenhetens återbruksbutik som ligger i Kungshamns tätort kan invånare även lämna in möbler, kläder, inventarier med mera direkt. På flera av kommunens Återvinningsstationer (ÅVS) finns även insamling av textilier för återanvändning.

27. Vi möjliggör för invånarna att låna/hyra produkter i stället för att köpa

Definition

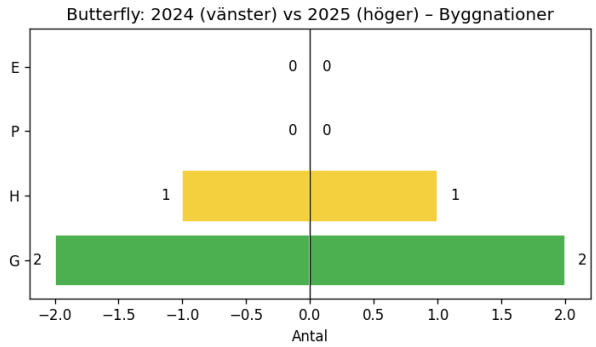
Det innebär att kommunen kan visa att minst en insats pågår varje år. Under perioden ska minst tre olika insatser testas och utvärderas med sikte på långvarig insats för invånarna att låna/hyra/laga produkter istället för att köpa. Det kan ske genom samverkan med näringslivet för att erbjuda fler hållbara tjänster, att skapa cirkulära möjligheter i bostadsområde eller att kommunen erbjuder platser att dela eller reparera.

Resultat

P= Arbetet med att möjliggöra låna/hyra produkter är påbörjat.

Under 2025 har kommunen fortsatt att stärka möjligheterna för invånare att låna och återanvända produkter genom flera olika insatser. Biblioteken erbjuder utlån av bland annat instrument, digital utrustning och fjärrlån, vilket minskar behovet av nyköp och breddar tillgången till resurser. TaGe-hyllor på familjecentralen och i förskolor gör att kläder, leksaker och annat material cirkulerar vidare och kommer till ny användning. Kommunen har även fördjupat utredningen om att starta en Fritidsbank genom medlemskap. Sammantaget bidrar dessa insatser till att göra delning och återbruk mer tillgängligt i vardagen för invånarna.

Byggnader

Butterflytabell; visar utvecklingen 2024 (vänster) vs 2025 (höger) för klimatlöftena inom Byggnader.

Inom byggnadsområdet har Sotenäs kommun under 2025 gjort framsteg inom energieffektivisering och byggande i trä, där arbetet drivits av både yttre omvärldsförutsättningar och kommunens egna styrkor. Energieffektivisering har fortsatt vara en naturlig del av fastighetsutvecklingen, förstärkt av höga energipriser, medan trähusbyggande är naturligt för en mindre kommun som Sotenäs. Dessa två löften är därmed integrerade i verksamheternas arbetssätt.

Arbetet med återbruk av byggmaterial har däremot en annan karaktär som kräver beteendeförändringar, tvärsektoriellt samarbete och tydligt organisatoriskt ägarskap. Även om inventeringar genomförs och återbruk används där det är möjligt så befinner sig detta område endast i uppbyggnadsfas. Regelverk kring bland annat brand, ljud och giftfri miljö begränsar möjligheterna, men även interna strukturer och rutiner behöver stärkas för att återbruk ska bli ett enkelt val.

28. Vi energieffektiviserar vårt fastighetsbestånd

Definition

Det innebär att kommunen (inklusivekommunala bolag) gör ambitiösa energibesparingar i kommunens fastighetsbestånd, minst tre objekt under perioden. Vid åtgärder i egna fastigheters klimatskal eller värme- och energisystem studeras alltid möjliga åtgärdspaket för energieffektivisering med hjälp av Totalmetodiken från BeLok eller motsvarande.

Resultat

G= Senast 2026 har kommunen gjort energibesparingar i minst tre objekt (beskrivs i fritext-svar).

Under 2025 har kommunen och de kommunala bolagen genomfört flera betydande energieffektiviseringsåtgärder. Fastighetsenheten har fortsatt byta värmepumpar och förbättra ventilationslösningar enligt energikartläggningarna. Sotenäsbostäder har minskat energianvändningen med bland annat sex nya värmepumpar som sparar 30–50 % per anläggning samt VVC-justeringar som totalt sparat cirka 150 000 kWh. Rambo har genomfört en energikartläggning på Hogenäs och påbörjat rekommenderade åtgärder. Västvatten har genomfört pumpbyten, effektiviserat styrsystemen, minskat in- och utläckage och installerat solpaneler och solfilm. Tillsammans bidrar dessa insatser till minskad energiförbrukning och lägre klimatpåverkan i hela fastighetsbeståndet.

29. Vi bygger i trä

Definition

Det innebär att kommunen prövar trä som byggnadsmaterial i all kommunal ny-, om-eller tillbyggnation. Samt under perioden ställer krav på minst 50 procent trästomme i minst tre byggnadsprojekt. Merparten av detaljplanerna som tas fram ska ha byggnadshöjder som medger trähusbyggande med plats för trästommar och träbjälklag.

Resultat

G= Kommunen har prövat trä som byggnadsmaterial i all kommunal ny-, om- eller tillbyggnation under året. Senast 2026 har kommunen i minst tre byggnadsprojekt ställt krav på minst 50 procent trästomme (beskrivs i fritext-svar). Minst 50 procent av detaljplanerna medger trähusbyggande.

Trä används som huvudmaterial i kommunala byggprojekt, inklusive Hunnebohemmets tillbyggnad som byggs med trästomme. Detaljplaner medger generellt trähusbyggande. Arbetet bidrar till minskat klimatavtryck från byggande.

30. Vi arbetar med återbruk av byggmaterial

Definition

Det innebär att kommunen möjliggör återbruk genom att ta hänsyn till återbrukets egenskaper i form av tillgänglighet, variation med mera i planeringen av ny-, om- eller tillbyggnation. Löftet innebär att kommunen tillgängliggör byggmaterial för återbruk samt använder återbrukat material i fastigheter varje år.

Resultat

H= Kommunen har antingen tagit hänsyn i planering för att möjliggöra återbruk eller tillgängliggjort byggmaterial eller använt återbrukat material.

Kommunen arbetar med återbruk av byggmaterial i samband med ny-, om- och tillbyggnationer. Inventeringar genomförs för att identifiera material som kan återanvändas. Regelverk kring brand, ljud och giftfri miljö påverkar möjligheterna men återbruk prioriteras där det är möjligt och är även inkluderat inom skolans träslöjd.

Sotenäs klimatlöften – del i omställningen för fossiloberoende 2030

De i Sotenäs antagna Klimatlöftena har genomförts av hela kommunen gemensamt i förvaltnings-överskridande samarbete som en del i det kommunala målet att främja hållbar utveckling ur socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv. Genom klimatlöftena har Sotenäs bidragit till den regionala kraftsamlingen ”Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om” (Klimat 2030), där syftet är att nå det regionala klimatmålet att bli fossiloberoende 2030. För att nå dit krävs satsningar på smarta lösningar som framför allt ger minskade utsläpp av växthusgaser, men också bidrar till en utveckling för ett gott liv för alla som lever och verkar i kommunen såväl som regionen. Förhoppningen med kraftsamlingen är att höja tempot och bredda samverkan ytterligare, för att till slut kunna nå klimatmålet de närmaste 3 åren. En fossiloberoende region innebär bland annat att utsläppen av växthusgaser i Västra Götaland ska minska med 80 procent till 2030, jämfört med utsläppsnivåerna 1990.

Klimatlöftena har medverkat till att Sotenäs tar mindre resurser i anspråk, i nuläget finns dock ingen beräkning av hur stor minskning de inneburit. Tidigare beräkningar har emellertid visat att det är en betydande insats inom den kommunala sektorn. Ett ändamål med Kommunernas klimatlöften har även varit att kommunerna tillsammans ska inspirera och stödja varandra att göra större utsläppsminskningar. Med anledning av klimatlöften har nätverk och samarbeten inom flera områden startat, t.ex. upphandling och måltider, vilket visar på att grundidén har uppnåtts.